Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

Μία ζωὴ πλήρης πίστεως-ἀγάπης καὶ σοφίας

61ον

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ἔπειτα ἀπὸ τὰ δραματικὰ αὐτὰ γεγονότα ἀπεσύρθη στὸ δωμάτιό του, σωστὸ ἐρείπιο, σωματικῶς καὶ ψυχικῶς. Τὸν ἐκύκλωσαν τρομαγμένες οἱ καλόγρηες καὶ περίμεναν ἀπὸ τὸ στόμα του μία λέξι. Ἐκεῖνος ὕψωσε τὸ βλέμμα στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε:

—Σίμων, Σίμων ἰδού ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ συνιάσαι ὡς τὸν σῖτον. Ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπει ἡ πίστις σου. Καὶ σὺ πότε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου.

—Τί γίνεται πάλι, σεβασμιώτατε; ἀνέκραξε μὲ ἀγωνία ἡ ὁσία Ξένη, ἡ τυφλή.

—Τίποτε. Μίαν λεμονάδα παρακαλῶ.

Καὶ σέρνοντας τὰ παπούτσια του τράβηξε μὲ τὸ χέρι στὴν καρδιά, καὶ μὲ πόνους στὸν προστάτη γιὰ τὸ δεσποτικό, γιὰ τὸ μικρὸ του γραφεῖο.

Τὴν ἐπαύριο ἀνέβηκε μὲ πολυάριθμη συνοδεία ὁ Μελέτιος στὸ μοναστήρι. Τὸν ἀκολουθοῦσαν ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς παπάδες τοῦ νησιοῦ ποὺ δὲν καλόβλεπαν τὴν ἀκμὴ καὶ τὴν κίνηση ἐκεῖ. Εἶχαν τὴν ἐντύπωση πὼς ὁ «δεσποτοκαλόγερος», πλούτιζε εἰς βάρος τους, τοὺς ἔπαιρνε τὰ μνημόσυνα, τοὺς ἀφαιροῦσε τὶς παρακλήσεις. Ἦταν ἕτοιμοι νὰ τὸν κακολογήσουν, ἕτοιμοι νὰ ρίξουν τὸ ἀνάθεμα, νὰ φανερώσουν κάποιο του κουσούρι. Ἄχ καὶ νἆταν ὅλα ἀλήθεια, ὥστε νὰ τὸν ἔδιωχνε ἀπὸ τὸ νησὶ ὁ Μητροπολίτης!

Μὰ ἡ ἐπιτόπια ἔρευνα ποὺ ἔγινε σὲ ὅλους τοὺς χώρους τρι γύρω δὲν ἔφερε σὲ φῶς τίποτε τὸ παράτυπο, τίποτε τὸ ἔνοχο, τὸ ἀντιεκκλησιαστικό. Οἱ καλόγρηες ἐκεῖ, ἦταν μορφὲς χλωμές, ἀσκητικὲς μὲ τὸ εἰσιτήριο στὸ χέρι γιὰ τὴν ἀναχώρηση, ἕτοιμες γιὰ τὴν ἄνω Βασιλεία... Τρόμος εἶχε καταλάβει τὴν ψυχή τους καὶ τὸ βλέμμα του ἐτόξευε πόνο βαθύ, μαρτυρικὴ ἱκεσία.

—Χμ... Φαίνεται εἶναι καὶ δῶ κάποια πλεκτάνη... μουρμούρισαν τὰ χείλη τοῦ Μελέτιου. Τί ἤθελες νὰ μπλέξεις μ' αὐτὸ τὸ μοναστήρι, εὐλογημένε, μὲ τὰ γύναια... Πῦρ—γυνὴ καὶ θάλασσα.

Ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς παπάδες ἔσκασαν πού ὁ Μελέτιος μαλάκωσε καὶ ἔφυγε μὲ διαφορετικὲς διαθέσεις.

Ἔπειτα ἀπὸ δέκα ἡμέρες, ὁ ἀνακριτὴς πού εἶχε μιλήσει μὲ τόση ἀσέβεια στὸν ἅγιο καὶ τὸν εἶχε ἀπειλήσει, ἀρρώστησε βαρειὰ καὶ ὑπέφερε ἀπὸ τρομεροὺς πάνους. Τὸ χέρι ποὺ εἶχε κινήσει κατὰ τοῦ ἁγίου, εἶχε ξεραθῆ...

Καὶ ἐμφανίζεται στὴν Αἴγινα μία χλωμὴ γυναίκα, ζητώντας νὰ ἰδῆ τὸν Νεκτάριο.

—Τί τὸν θέλετε; τὴν ρώτησαν ἀπὸ τὴν πόρτα.

—Εἶναι ἀνάγκη, ἐδήλωσε συννεφιασμένη.

Νόμισαν πὼς ἦταν ἄρρωστη κι' ἐρχόταν γιὰ δέηση. Καὶ τὴν ἄφησαν. Ἔπεσε εὐθὺς στὰ πόδια του κι' ἔκλαιγε μὲ λυγμούς.

—Συγχωρήσατέ μας ἅγιε πάτερ, ψέλλιζαν τὰ χείλη της κι' ἔτρεχαν ποτάμι τὰ δάκρυά της. Συγχωρήσατε τὸν ἄνδρα μου. Προσεβλήθη ἀπὸ γάγγραιναν, κινδυνεύει ἡ ζωή του.

—Ποία εἶσθε, παρακαλῶ;

—Εἶμαι ἡ σύζυγος τοῦ ἀνακριτοῦ ποὺ σᾶς προσέβαλε ἐδῶ καὶ μερικοὺς μῆνες.

Ἄπλωσε τὰ χέρια, τὴν ἀνεσήκωσε, τὴν εὐλόγησε.

—Τὸν εἶχα συγχωρήσει ἀπὸ τὴν πρώτην ἐκείνην στιγμήν, κόρη μου, ψέλλισαν τὰ χείλη του. Καὶ πάλιν θὰ προσευχηθῶ. Θὰ προσευχηθῶ ἀπόψε εἰς τὴν κυρίαν Θεοτόκον, ἵνα μεσιτεύσει. Ἀπὸ τί παρουσιάσθηκε ἡ γάγγραινα;

—Δὲν γνωρίζουν οὔτε οἱ γιατροί, σεβασμιώτατε. Ὅλο καὶ προχωρεῖ δυστυχῶς. Σχεδὸν κάθε λεπτὸν προχωρεῖ. Καὶ τὸ χειρότερον, πονεῖ καὶ βασανίζεται. Θέλουν νὰ τοῦ κόψουν τὸ χέρι ἀπὸ ψηλά, ἀπὸ τὴ ρίζα καὶ δὲν ἐδέχθη. Κινδυνεύει, ὦ ἅγιε πέτερ!

—Ποῦ τὸν ἔχουν;

—Στὸν Εὐαγγελισμό. Στὴν ἀριστερὴ πτέρυγα.

—Θὰ πεταγόμουν νὰ τὸν ἔβλεπα, ἀλλὰ ἡ ὑγεία μου, δὲν τὸ ἐπιτρέπει. Ὑποφέρω ἐσχάτως ἀπὸ νόσον βασανιστικήν...

—Δὲν ἔχω ἀξίωσιν νὰ ταξιδεύσετε. Ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος καὶ πανταχοῦ παρών. Σᾶς ἔφερα, ἐδῶ στὴν τσάντα μου, τὸ ὑποκάμισόν του. Κάμετε παρακαλῶ, μίαν δέησιν...

Τοῦ παρέδωσε κάποιο δεματάκι, ἔσκυψε τοῦ φίλησε τὸ χέρι κι' ἔφυγε μὲ λυγμούς ὅπως ἦλθε.

Ὁ Γρηγόριος Τ. ὁ ἀνακριτής, Κύριος ὁ Θεὸς ξέρει τὸ πῶς καὶ γιατί, δὲν ἔγινε καλά. Παρὰ τὴν ὁλόθερμη καὶ ἐκ βαθέων δέηση ποὺ ἔκανε στὸ ἱερὸ Θυσιαστήριο ὁ ἀσκητικὸς γέροντας, ὁ ἱδρυτὴς τῆς Μονῆς.

Πέθανε ἔπειτα ἀπὸ πέντε μέρες, μεσάνυχτα, μέσα σὲ φρικτοὺς πόνους, ὁλομόναχος, στὸ κρεβάτι τοῦ νοσοκομείου.

***

Ὅσο γιὰ τὴν ἀναγνώρισι τοῦ μοναστηριοῦ, ἐκρρεμοῦσε. Ἦταν μέσα στὰ περίφημα «χρονίζοντα ζητήματα». Μεταξύ τῶν ἄλλων ἐνεργειῶν τοῦ Νεκταρίου ἦταν καὶ ἕνα ὑπόμνημα στὸν Ὑπουργὸν Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐκκλησιαστικῶν, ὅπου ἔλεγε μεταξὺ ἄλλων:

«...Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν προτιθέμεθα νὰ ἱδρύσωμεν προκαταρκτικὴν πρακτικὴν ἠθικοθρησκευτικὴν σχολήν, ἐν ᾗ τὰ κοράσια τὰ φοιτῶντα ἐν αὐτῇ μορφοῦνται ἠθικῶς καὶ θρησκευτικῶς, ἐκδιδάσκονται διάφορα βιοποριστικὰ χειροτεχνήματα καὶ τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν. Ἐὰν ὁ Θεὸς εὐλογήσῃ τὸ ἔργον ἡμῶν, προτιθέμεθα ἡ προκαταρκτικὴ αὕτη πρακτικὴ σχολὴ ν' ἀποβῇ σχολὴ καὶ ἀνωτέρας διδασκαλίας πρὸς μόρφωσιν Ἑλληνίδων μητέρων μετὰ ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ζήλου, ἵνα τὸν ἑαυτῶν ἐθνικὸν καὶ θρησκευτικὸν μεταδίδωσι εἰς τὰ ἑαυτῶν τέκνα...».

«Οἱ ἄνδρες βέβαια γράφουν τὴν ἱστορία», λέει ὁ μέγας ἱστορικὸς Παπαρηγόπουλος, «οἱ ἄνδρες, ἀλλὰ κατ' ὑπαγόρευσιν τῶν γυναικῶν». Ὅταν ἡ νεαρὴ κοπέλλα χάσει τὴν πίστη καὶ τὸν σεβασμὸ στὶς αἰώνιες ἀξίες, ὅταν ξεπεράσει τὴν διακριτικότητα καὶ τὴ ντροπή, ἐρείπια καὶ συμφορὲς προμηνύονται.

Ἔστειλε καὶ στὴν Ἱερὰ Σύνοδο νέες ἀναφορὲς μὲ ἱκεσίες εἰς μάτην, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ ἐναντίον του συκοφαντίαι εἶχαν καταρρεύσει.

Δὲν ἤξερε καὶ τὶ ἄλλο νὰ κάνει. Ἦταν πιὰ γέροντας, ἀδύναμος, συχνὰ ἄρρωστος καὶ κουρασμένος. Ἴσως κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἐπαΐοντες καὶ ἰσχυροὺς νὰ μὴν ἔδινε σημασία καὶ μάλιστα σὲ γεράματα ποὺ λυγίζουν, ἀλλὰ τὸν πρόσεχε ὁ Ἕνας, τὸν πρόσεγε καὶ τὸν παρακολουθοῦσε ὁ Θεὸς ὅπου ἐνώπιόν Του ὅλοι αὐτοὶ μαζὶ δὲν ἦταν τίποτα. Καὶ κοντά Του, ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, θρόνοι, ἐξουσίες, ἀπειράριθμα μάτια ἀπὸ τὴν ἀπάνω σύναξη, τὴ θριαμβεύουσα.

Γέροντας, συχνὰ ἄρρωστος, κουρασμένος... Καιρὸς πιὰ νὰ τὸν καλέσει, νὰ τὸν μεταφέρει ἐκεῖ ἔνθα οὐ πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός. Ἀλλὰ νά, τοῦ παραχώρησε μικρὴ χρονικὴ ἀκόμα περίοδο ποιὸς ξέρει, γιὰ χάρη ἴσως μερικῶν εὐλαβῶν ψυχῶν, γιὰ χάρη τῆς ὁσίας Ξένης τῆς τυφλῆς καὶ μερικῶν ἄλλων.

Μέσα σ' αὐτὴ λοιπὸν τὴν περίοδο ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν, ἀδύνατον πιὰ νὰ σταθοῦν χωρὶς μιὰ φλόγα στὴν καρδιά, μιὰ ἀδιάκοπη φλόγα. Χάρηκε κι' ἀναγάλλιασε ἡ ψυχὴ του ὅταν τοῦ ἔφεραν μιὰ Αἰγινίτισσα κοπέλλα γιὰ ν' ἀφιερωθεῖ καὶ νὰ μονάσει καὶ τὴν βρῆκε κατάλληλη. Τὴν ἔλεγαν Ματρώνη γιατὶ ἡ μητέρα της ἔχανε τὰ παιδιά της στοὺς τοκετοὺς καὶ γιὰ νὰ περισώσει τουλάχιστον αὐτήν, ἔταξε στὴν βάπτισή της νὰ τῆς δώσει τὸ ὄνομα τῆς θαυματουργῆς ὁσίας τῆς Χίου. Στὴν καινούργια της τώρα ἀφιέρωση ἐπιθυμοῦσε νὰ μὴ τῆς ἀλλάξουν τὸ ὄνομα, μιὰ καὶ ἦταν καλογερίστικο, παρακαλοῦσε νὰ μὴ τῆς ἀλλάξει ὁ σεβασμιώτατος τὸ ὄνομα. Ὅμως τὴν στιγμὴ τῆς ἱερῆς εὐλογίας τὴν ἀνεκύρυξε αὐτὸς Παρασκευὴ κι' εὐθὺς χάρηκε κι' ἀναγάλλιασε ἡ ψυχή του. Ὦ ναί, ἐδῶ καὶ κάμποσο καιρὸ ξεχώρισε μέσα στὶς ἄγνωστες ἐπισκέπτριες καὶ μιὰν ἄλλη κοπέλλα πανόμορφη καὶ σεμνὴ καὶ πρὸβλεψε ὅτι σύντομα θὰ προσερχόταν αὐθόρμητα στὸ μοναχικὸ βίο. Ὅσοι τὸν ἄκουσαν τότε ἀπόρησαν μὲ τὴν πρόβλεψή του γιατὶ ἡ κοπέλλα ἐκείνη φαινόταν κοσμική, δὲν ἔδειχνε τέτοια ἐνδιαφερόντα. Καὶ ὅμως ἀκολούθησε μιὰ προσωπικὴ ἱστορία καὶ ἡ ψυχὴ τῆς ἔκλεινε πιὰ ἀτόφια στὴν ἀφιέρωση. Τὴν ἀνέλαβε τὴν ὀνομάτισε Κυριακὴ καὶ τώρα μὲ τούτην ἐδῶ, συμπληρώνε πιὰ τὸν ἱερό του πόθο, προτοῦ ἀναχωρήσει ἀπὸ δῶ νὰ σχηματίσει μιὰ τριάδα ἀφιερωμένες στὸν Κύριο ἀπὸ Αἰγινίτισσες παρθένες. Μιὰ τριάδα ὅπως τοῦ παρουσιάσθηκαν ἐδῶ τανες ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια οἱ τρεῖς εὐλογημένες του πρεσβύτριες: Ἡ ἁγία Θεοδοσία, ἡ ἁγία Κυριακὴ καὶ ἡ ἁγία Παρασκευή. Τὸ εἰκόνισμά τους ποὺ παρήγγειλε ἀμέσως κι' ἐφτιαξαν οἱ Δανηλαῖοι στὸ ἅγιον Ὄρος ἦταν ἀκόμα ἐκεῖ στὸν καινουργιο ναὸ τῆς τρισυποστάτου Θεότητος, ἀπάνω στὴν ἁγία Πρόθεση.

Φαίνεται γιὰ νὰ πιεῖ ὥσαμε τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἐπιστήρι τῆς ὑπομονῆς, δὲν ἀναγνωριζόταν τυπικὰ τὸ προσωπο τοῦτο ἔργο, δὲν εὐκαιροῦσε κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἐπίσημους καὶ ἐπιφανεῖς νὰ ρίξει τὸ βλέμμα κάπου ἐκεῖ, στὴν θέση Ξάντος καὶ καμαρώσει τὸ σμαραγδένιο περιδέραιο ποὺ κατακοσμοῦσε τὸ νησὶ τοῦ Σαρωνικοῦ. Τὸ νησὶ ποὺ ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ ἔμενε ἔρημο, χέρσο, θεόφτωχο, λησμονημένο.

***

Ἔζησε ὁ Ἅγιος 12 χρόνια στὸ μοναστήρι του. Τὸ 19 προσεβλήθη ἀπὸ προστάτη. Πονοῦσε φοικτά, χωρὶς νὰ μιλήσει κανέναν γιὰ τὴν ἀρρώστεια του. Ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα οἱ νάμεις του ἔφθιναν.

Τὰ μέσα Αὐγούστου τοῦ 1920 ἐπεσκέφθη τὴν μονὴν τῆς Παναγίας τῆς Χρυσολεοντίσσης, μονὴν ἀνδρικήν, ἀπέχουσαν ἀπὸ περίπου ὥρα ἀπὸ τὴν μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδας τοῦ Νεκταρίου, ὅπου ἐσώζετο θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὴν ὁποίαν πάντοτε ἐπεκαλεῖτο εἰς τὰς προσευχάς αὐτοῦ καὶ ἀνεθέτων ὡριαιοτάτους ὕμνους, τοὺς ὁποίους καθ' ἑκάστην ἠδεν ἔψαλλε.

Βλέποντας ὅτι κατετρύχετο ὑπὸ τοιούτης σοβαρᾶς ἀσθενείας, μετέβη δι' ἡμιόνου εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τῆς Χρυσολεοντίσσης, μέσῳ δυσβάτου καὶ λίαν ἀνηφορικοῦ δρόμου, τῇ συνοδείᾳ τῶν μοναχῶν Ἀθανασίας, Εὐφημίας καὶ Ἀγαπίας, νῦν Νεκταρίας.

Εἰς τὴν μονὴν παρέμεινε ἕνα δεκαπενθήμερον, διέμενε καθ' ἑκάστην γονυκλινὴς πρὸ τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Παναγίας Θεοτόκου, ὑπὲρ τῆς ὑγείας αὐτοῦ καὶ συνεχίζων τὴν συγγραφικὰς αὐτοῦ ἐπιδόσεις καὶ μελέτας.

Ἡύχετο πάντοτε, ὅπως ἐπικοατῇ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποίου ἀφιερώθη ὁλοψύχως καθ' ὅλην τὴν ζωήν αὐτοῦ, παρεκάλει ὅμως, καθ' ἃ ἀφηγήθη ἡ ἐπιζήσασα ἀδελφή Νεκταρία, ἡ σύνοδὸς αὐτοῦ, τὸν Θεόν, ἵνα χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν ὀλίγα ἔτη ἀκόμα ζωῆς πρὸς ὁλοκλήρωσι ντοῦ ἔργου αὐτοῦ τῆς ἱδρυσεως τῆς μονῆς, ἐτελείωνε δὲ πάλιν τὰς ἱκετηρίους εὐχάς, ἐπαναπαυόμενος εἰς τὴν βουλὴν τοῦ Κυρίου.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ

Α' ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΤΡΩΝ — ΣΑΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΣ

ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ	ΕΚ ΣΑΜΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΑ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)	08.45 ΙΟΝΙΟΝ 16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (καὶ ΚΕΡΚΥΡΑ)	
ΤΡΙΤΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (καὶ ΙΘΑΚΗΝ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
21.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	
ΤΕΤΑΡΤΗ	
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
ΠΕΜΠΤΗ	
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (ΙΘΑΚΗ)	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	07.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ 16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ (καὶ ΙΘΑΚΗΝ)	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ	
11.30 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	08.45 ΙΟΝΙΟΝ
13.00 ΙΟΝΙΟΝ	16.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Β' ΜΕΤΑΞΥ ΑΣΤΑΚΟΥ — ΣΑΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΩΣ

ΕΞ ΑΣΤΑΚΟΥ	ΕΚ ΣΑΜΗΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ	
15.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)	07.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)
ΠΕΜΠΤΗ	
09.15 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ	07.00 ΑΓ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (ΟΧΛΗΡΑ)

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ Κ. ΤΣΙΜΑΡΑ

ΤΗΛΕΦ. 277-783 & 270-848

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε.-Κ.Τ.Ε.Λ.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Ο.Σ.Ε.

ΔΙ' ΑΘΗΝΑΣ: 5,20, 6, 6.30, 7, 7.30, 8, 9, 9,45, 10.30, 11,15 12.00, 12.45, 13.30, 14.15 15.00, 15.45, 16.30, 17.20, 17.45, 18.30, 19.15, 20.15, 21.00.

ΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ: 7.00 μέσῳ Ἀθηνῶν, 9.30 μέσῳ Ρίου, 17.30 μέσῳ Ἀθηνῶν.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ Κ.Τ.Ε.Λ.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ ΑΘΗΝΩΝ. Ἐκ Πατρῶν: 5.30, 6.45, 8, 9, 10, 11.30, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.45, 21.15. Ἐξ Ἀθηνῶν: 6.30, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.30, 21.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΧΑΪΑΣ — ΠΥΡΓΟΥ. Ἐκ Πατρῶν. 5.45, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 30, 20.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ. Ἐκ Πατρῶν: 7, 7.10, 14. Ἐκ Τριπόλεως: 7, 15.

Ἐκ Πατρῶν: Διὰ Καλάβρυτα 5.45, 7.10, 10, 13.10, 15.30. Διὰ Δάφνην 10.

ΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΙΓΙΟΥ: 5.45, 7.30, 8.35, 9.35, 10.35, 11.35, 12.05, 12.30, 13.05 13.35, 14.15, 15.15, 16.05, 17 05, 18.05, 19.05, 20.05. Ἐξ Αἰγίου: 6.15, 6.50, 7.30, 8.30, 9.15, 10, 11, 12, 12.30, 13, 14.05, 15, 16, 17, 18, 19, 20.05.

Διὰ τὴν ΑΓΚΩΝΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ — ΤΡΙΤΗ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ — ΣΑΒΒΑΤΟ

KARAGEORGIS LINES

ΤΑ ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΦΕΡΡΥ — ΜΠΩΤ

F)B MEDITERRANEAN SEA
F)B MEDITERRANEAN SKY

Ταχύτης 17,5 μιλίων πλήρως κλιματιζόμενον μιᾶς θέσεως, μὲ πολυτελεῖς καμπίνας, πισίνας καὶ ἄπαντα τὰ μέσα δι' ἓν πολυτελές καὶ εὐχάριστον ταξίδι

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ

F)B MEDITERRANEAN SEA

Ἑκάστην ΔΕΥΤΕΡΑΝ 10ην Ἑσπερινὴν
Ἑκάστην ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 0.2αν πρωϊνὴν

F)B MEDITERRANEAN SKY

Ἑκάστην ΤΡΙΤΗΝ 10ην Ἑσπερινὴν
Ἕκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ 0.2αν Πρωϊνὴν

Εἰς φοιτητὰς ἔκπτωσις 30%.
Εἰς ναυτικοὺς ἔκπτωσις 30%. Εἰσιτήρια μετ' ἐπιστροφῆς 10%.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ — ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ

KARAGEORGIS LINES

Τηλέφωνα Πειραιῶς 422670—9
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

Π. Α. ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ Ο.Ε.

ΟΘΩΝΟΣ—ΑΜΑΛΙΑΣ 32. Τηλ. 277204, 274554
Καὶ εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα Ταξιδίων—Τουρισμοῦ

ΕΛΛΑΣ-ΙΤΑΛΙΑ

ΦΕΡΡΥ ΜΠΩΤ „ΓΕΩΡΓΙΟΣ"

4.000 ΤΟΝΝΩΝ

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν διὰ Μπρίντιζι στὶς 22, 24, 26, 28 καὶ 30 Ἰουνίου, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30 Ἰουλίου, 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29 καὶ 31 Αὐγούστου

Πληροφορίαι - εἰσιτήρια εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα ταξιδίων
10% ΕΚΠΤΩΣΗ εἰς τὰ εἰσιτήρια ἀ—λέ—ρετοῦρ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΙΓΓΛΕΣΗ

Ὁθ. Ἀμαλίας 12, τηλ. 277.776, 277.676, 277.151

ΠΑΤΡΑΙ-ANCONA

STRINTZIS LINES

ΤΟ ΤΑΧΥΤΕΡΟ ΠΛΟΙΟ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

F)B «IONIAN STAR»

Ἀναχωρεῖ ΔΕΥΤΕΡΑΝ & ΠΕΜΠΤΗΝ ὥραν 23.30'
ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΩΡΕΣ 29
ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

«ΚΡΟΝΟΣ» Ο.Ε.

ΟΘΩΝΟΣ ΑΜΑΛΙΑΣ 14
ΤΗΛΕΦ: 277.783, 270.948, 278.309, 276.187
ΚΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ

BENETIA

στὴν πιὸ ὄμορφη πόλη τῆς ΙΤΑΛΙΑΣ καὶ στὴν καρδιὰ τῆς ΕΥΡΩΠΗΣ

ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ ΩΡΑ 18.00 ΑΠΟ ΠΑΤΡΑ
μὲ τὸ Ὑπερωκεάνειο

«ΠΑΤΡΙΣ»

24.000 ΤΟΝΝΩΝ

καὶ κάθε Δευτέρα ὥρα 12.00' κατευθεῖαν

ΑΓΚΩΝΑ

«Εἰδικὸς χαμηλὸς Ναῦλος γιὰ Φοιτητὲς»

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ — ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

"AQUARIUS"

ΝΟΡΜΑΝ 1 — ΤΗΛΕΦΩΝΑ.
427-100 — 421-500 — 422-555 — ΠΑΤΡΑ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΜΑΡΓΑΖΑ

ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ 3
ΤΗΛ. 421.884 — ΟΙΚΙΑ 327.890
ΠΑΤΡΑΙ

Ταξιδιοῦ ἐγκώμιο

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

τὸ ἀεροπλάνο ποὺ σὲ πηγαίνει ἐκεῖ ἀλλὰ διότι μὲ λίγη οἰκονομία ὁ καθένας μπορεῖ νὰ προσφέρη στὴν οἰκογένειά του καὶ τὸν ἑαυτό του τὴν «ἄκρη τῆς Γῆς».

Φυσικὰ ὁ Τουρισμὸς εἶναι στὴ διάθεση ὅλων καὶ μπορεῖ ἕνας Σκανδιναβός π.χ. νὰ ξεκινήση, γιὰ τὶς Ἰνδίες μ' ἕνα σακκίδιο, ἕνα σλῆπινγκ μπάνκ καὶ ἕνα ζευγάρι ἀρβύλες κρεμαστὲς στὸν ὦμο—καθότι συνήθως περπατάει ξυπόλητος καὶ λύνει τὰ προβλήματά του. Γιὰ νὰ κάναμε ὅμως, ἀντικειμενικὴ ἀνάλυση θὰ πρέπει ν' ἀφήσουμε τὰ ἄκρα στὴν ἄκρη. Ἐννοῶ δηλαδὴ τὸν «ἀντίποδα» τοῦ ...ξυπόλητου: τὸν μπίζνεσμαν ὁ ὁποῖος διαρκῶς κινεῖται καὶ κάνει τουρισμὸ σὲ ἄλφα ἐπίπεδον ἢ ἀκόμη καὶ λούξ καὶ τοὺς βίπς.

Κάτι ἀκόμη ποὺ θὰ πρέπει νὰ διευκρινήσουμε εἶναι τὸ θέμα τοῦ λεξιλογίου. Πέραν δηλ. τῆς προσπαθείας τῆς «ἐσπεράντο», μιᾶς γλώσσας — διαβατήριο γιὰ ὅλες τὶς χῶρες ὑπάρχει ἕνα ὁλοκληρο λεξιλόγιο ἀπὸ «ὁρολογίες ταξειδίου» ν' ἀρχίσης δηλ. ἀπὸ τὸ κοινὸ «βαγκόν λί» καὶ νὰ καταλήξης σ' ὅλες τὶς διεθνοποιημένες (πρωτίστως γαλλικὲς καὶ ἀγγλικές) ἔννοιες πάσης φύσεως «μπρέκφαστ» «πουρμπουάρ» κ.λ.π.

Ἂν θυμᾶμαι καλὰ ὁ Ἰσοκράτης εἶχε γράψει ὅτι «εἶναι ντροπὴ οἱ ἔμποροι νὰ ταξειδεύουν γιὰ νὰ ἀποκομίσουν πραμμάτειες καὶ οἱ νέοι νὰ βαρυοῦνται νὰ ταξειδέψουν προκειμένου ν' ἀποκομίσουν γνώσεις». Θὰ πρέπει δηλ νὰ παραδεχτοῦμε ὅτι ὁ Τουρισμὸς πέρα ἀπ' τὴν ἀνάγκη τῆς ἀλλαγῆς (καθότι «βίος ἀνεόρταστος μακρὰ ὁδὸς ὁπανδόχευτος» καὶ ἀναμφισβήτητα ἡ πιὸ λαμπρὴ γιορτὴ στὸ κατεντάρι τοῦ καθενὸς εἶναι ἡ περίοδος τῆς ἀδείας) δίνει καὶ τὴν εὐκαιρία τῶν γνώσεων, τῶν ἀνταλλαγῶν ἀπόψεων τῆς καλλιτεχνικῆς ἢ μὲ δυὸ λόγια πολιτιστικῆς ἐπικοινωνίας — ποὺ εἶναι τόσο πολύτιμη καὶ ποὺ τόσο ἀπρόσωπα ἢ οὐδέτερα ἀναφέρεται στὸ γενικὸ κονδύλι τῆς τιμῆς τοῦ εἰσιτηρίου σας: Εἴσοδος στὸ τάδε Μουσεῖο καὶ ξενάγησις ἢ κράτησις θέσεως στὸ δεῖνα θέατρο... Ἢ ἀκόμη ἕνας ἁπλὸς «ἀπλήρωτος» περίπατος— ἐκεῖνο τὸ ἀνεπανάληπτο ποὺ γράφτηκε γιὰ τὸν Ὀδυσσέα «Πολλῶν ἀνδρῶν ἰδὼν ἄστεα καὶ νοόν ἔγνω».

***

Νομίζω ὅτι ὁ κυριώτερος λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον σήμερα ὁ Τουρισμὸς εἶ